

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ KURUMSAL AÇIK ARŞİV YÖNERGESİ

GEREKÇE:

Madde 1-İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ (İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ) bünyesinde yapılan tüm akademik çalışmaları bir araya toplayarak uluslararası açık erişim standartlarına uygun bir kurumsal akademik arşiv sistemi kurmak, uzun dönemli dijital koruma sağlamak ve bilim dünyasının hizmetine sunmak.

DAYANAK:

Madde

2-

- Bu politika metni 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4/c ve 42/d maddelerine ;
- Yüksek Öğretim Kurulu Yükseköğretim Açık Erişim ve Kurumsal Politikası'na dayanılarak hazırlanmıştır.

(2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4/c maddesine göre üniversiteler; bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek için yüksek düzeyde araştırma yapmak ve sonuçlarını yaymakla; 42/d maddesi göre de kurumun bilimsel ve entelektüel birikimini eksiksiz derleme altına almakla görevlidir.)

BAĞLAM:

Madde

3-

- Eğitim-öğretim, araştırma, üretim, yayın ve danışmanlık yapmak üzere 1975 yılında kurulmuş olan İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkarlarına ve kalkınmasına hizmet edecek, sanayinin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte eğitim vermeyi, araştırmalar yapmayı ve araştırma sonuçlarının mümkün olan en geniş çevrelere sunulmasını ilke edinmiştir.

- Bir devlet üniversitesi olarak İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, lisans ve lisansüstü seviyelerde; araştırmacı yaratıcı ve girişimci, kendi teknolojimizin üretilmesine katkısı olacak bilimin insanları yetiştirerek ülkemize katkıda bulunmayı hedeflemekte ve bir araştırma üniversitesi olarak geniş kitlelere karşılaştığı sorumluluklarının önemini çok iyi bilmektedir.

- İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ'NİN akademik çalışmalarının açık erişim olarak paylaşılması, bu çalışmaların görünürlüğünü ve tanınırlığını arttırmayı mümkün kılarak yapılacak yeni araştırmalarda kamu ve özel sektörden daha fazla proje desteği sağlanmasına olanak tanıyacaktır.

- Bu nedenle İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensuplarına ait akademik çalışmaların mümkün olan en geniş kitlelere ulaştırılabileceği bir açık erişim mekanizması ve bu kapsam da hizmet verecek bir açık erişim arşivi kurulmasına karar verilmiştir. İnönü Kütüphanesi, üniversite araştırmacılarına ait çalışmaların uygun formatlar da derlenmesinde, uzun dönemli korunması ve en geniş şekilde erişime sunulmasında önemli bir rol oynayacaktır.

AMAÇ :

Madde 4-

- İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensupları tarafından üretilen akademik çalışmaların açık erişim standartlarına uygun olarak derlenmesi, "Kurumsal Akademik Arşiv"de uzun dönem korunması ve geniş kitlelerin bunlara erişiminin güvence altına alınması.

- Uluslar arası açık erişim standartlarına uygun bir açık erişim sisteminin kurulması.

- İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Açık Erişim Sistemi'ndeki verilerin ulusal ve uluslararası harmanlama sistemlerince harmanlanmasının sağlanması yoluyla Üniversite ve mensuplarının görünürlüğünün artırılması.

KAPSAM:

Madde 5 -

- İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensupları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmaları kapsar. İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensuplarının İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ dışında gerçekleştirdikleri çalışmaları daha

önce farklı bir üniversitenin kurumsal arşivinde arşivlenmişse internet aracılığıyla erişilebilir durumda ise yeniden arşivlenmesine gerek yoktur.

b) Bir açık erişim platformu geliştirilerek, İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensuplarının dağınık ortamda bulunan akademik çalışmalarını (makale, kitap / kitap bölümleri, tez, proje, rapor, konferans bildirimleri/sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı vb.) Kurumsal Akademik Arşiv Sistemine girebilmelerini böylece kaynakların tüm paydaşlara telif haklarının da dikkat edilecek şekilde sunulmasını kapsar.

TANIMLAR:

Madde 6-

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Mensubu: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ akademisyenleri, personeli yüksek lisans ve doktora öğrencilerini

Açık Erişim : Araştırmacıların, kamu kaynakları ile gerçekleştirilmiş akademik çalışmaların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık internet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini

Açık Erişim Sistemi : Bilimsel çıktıların dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve dağıtımının sağlandığı hizmetler bütünü,

Akademik Çalışmalar: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensuplarının araştırmaları, aldıkları fonlar ve yaratıcı faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüm araştırma sonuçlarını (Bu çalışmalar; hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanma hakkını kazanan makaleleri, tezleri, bildiri metinlerini, projelere ait çıktıları ve açık ders materyallerini içerir.)

Kurumsal Akademik Arşiv : İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ'NDE üretilen akademik çalışmaların arşivlenerek açık erişime sunulduğu sistemleri

İvedi Depolama: Hakem denetiminden geçmiş akademik çalışmaların birer dijital kopyasının İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Açık Arşivi'nde depolanması faaliyetini

Arşivleme: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensubunun ürettiği akademik çalışmaların İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Kurumsal Akademik Arşivi'nde depolaması sürecini

Kişisel Arşivleme: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensubunun entelektüel katkı sağladığı çalışmasını İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Açık Erişim Sistemi'nde depolamasını içeren süreci,

Ambargo: Araştırma sonuçlarının belli bir süre erişime kapalı olmasını ifade eder.

İLKELER:

Madde 7- İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ bünyesinde gerçekleştirilen akademik çalışmaların bilim hayatına katkı sağlayabilmesi için açık erişim sistemi yoluyla tüm kullanıcıların kullanımına açılması ilkesi benimsenmelidir.

Üniversite mensupları, katkıda bulunduğu ve ürettiği tüm akademik çalışmaların standartlara uygun bir şekilde uzun dönemli derlenmesi ve korunması konusunda aşağıdaki koşulları kabul eder:

a) Arşivleme : Her İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensubu, hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanması için onaylanmış makalesinin/çalışmasının bu sürümünü İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Açık Erişim Arşivi'nde ivedi olarak arşivler.

b) Açık Erişim / Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensuplarının yayınlarını "Açık Erişim" seçeneği ile dergilere yayımlanmak üzere göndermesi desteklenir. Yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve arşivleme seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim "kamuya açık erişim" ve "ambargo süresi sonunda açık erişim" (ambargo süresi 12 ayı geçmemelidir) olmak üzere iki başlıkta uygulanır.

c) Tezler: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensupları tarafından yapılmış olan Yüksek Lisans ve Doktora tezleri ivedi olarak "Kurumsal Akademik Açık Arşiv Sistemi" nde depolanmalıdır. Çalışmalarını yayımlamak veya buluşları için patent almak isteyen araştırmacılara, araştırmalarını Kurumsal Akademik Arşive gecikmeli olarak koymalarını imkan verilmelidir. Süre bitiminde bu yayınlar otomatik olarak erişime açılır.

d) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Mensupları akademik çalışmalarını kurumsal açık arşiv sistemine aktarmak için sisteme kurum e-posta adresi ile kayıt olmak zorundadırlar. (...@inonu.edu.tr)

e) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, akademik çalışmaların derlenmesi ve standartlara uygun olarak İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Kurumsal Açık Arşivi'nde

arşivlenmesi için İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensupları ile birlikte koordineli olarak çalışır. Lisansüstü tezlerin elektronik kopyalarının İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Açık Erişim Sistemi'ne aktarılmadığı durumlarda, öğrencilerin çıkış belgeleri Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nca onaylanmaz.

f) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminin kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi ve uzun dönemli korunmasının güvenli depolama ile gerçekleştirilmesini Yükseköğretim Açık Arşiv Sistemine açık erişim standartların süreçlerini koordine eder.

g) Akademik Birimler: Öğretim elemanlarının yayınlarını İnönü Üniversitesi Kurumsal Açık Erişim Sistemi'nde depolamaları için bilgilendirme yapar.

Öğretim elemanlarının tamamlanmış yıllık performans değerlendirme raporlarının bir kopyasını kütüphaneye iletir.

LİSANSLAMA:

Madde 8- Her İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensubu, akademik çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını ihlal etmeyecek şekilde tekeli olmayan, geri alınamaz ve tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Kurumsal Açık Arşivi'nde depolamaya onay verir. Bu politikanın onayı, Rektör veya görevlendireceği bir Rektör Yardımcısı tarafından takip edilir.

ÇOK YAZARLI ÇALIŞMALARDA DEPOLAMA SORUMLULUĞU :

Madde 9- İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensupları, birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliğinde hazırladıkları çalışmalarını İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Kurumsal Açık Arşivi'nde depolayabilirler. Birden fazla İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda ise, kaynağı başyazar depolar.

YÖNERGENİN ETKİN OLARAK UYGULANMASI :

Madde 10-

a) Bu yönergenin uygulanmasından İnönü Üniversitesi Rektörlüğü sorumludur. Ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümün de ve yönergede yapılabilecek değişiklikler konusunda yürütücü görev İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ istenecektir.

b) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Rektörlüğü akademik birim temsilcileri ve kütüphane yöneticilerinden oluşan "Kurumsal Akademik Arşiv Danışma Kurulu" kurulmasına öncülük edecek ve bu kurulun yürütücülüğünü üstlenecektir.

c) Açık Erişim Danışma Kurulu, yönergenin yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda; takip eden dönemde ise her üç yıl da bir bu yönergenin değerlendirmesini gerçekleştirmekle yükümlü olacaktır. Kurul gerekli gördüğü hallerde yönergeyi revize etme ve ya değiştirme çalışmalarından sorumlu olacaktır. Öneri ve görüşler İnönü Üniversitesi Rektörlüğü'ne sunulacaktır.

YÜRÜRLÜK :

Madde 11-Bu yönerge İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ senatosunca kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Madde 12- Bu yönerge hükümlerini İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Rektörü yürütür.